

Barban, prosinac 2003. • Broj: 7 • Godina III.

Barbanski glasnik

Glasilo Općine Barban

www.barban.hr

BESPLATNO

SRIČAN BOŽIĆ
I
NOVO 2004. LITO

DENIS KONTOŠIĆ, NAČELNIK OPĆINE BARBAN O DOSADAŠNJIM REZULTATIMA

ZNAMO KUDA PLOVIMO

Općina Barban nije više brod koji pluta po pučini, već ima jasno zacrtanu strategiju *
Poduzetnička zona bit će smještena uz buduću barbansku zaobilaznicu *
Mi u radnim akcijama dajemo materijal, a ljudi svoje slobodno vrijeme *
Barbanština je zanimljiva Evropi

- Čime se, kao općinski načelnik, možete poхvaliti nakon isteka polovice mandata?

- Danas je Općina Barban, napokon, veliko gradilište. U rekordnom roku uspjeli smo koncem proteklog rujna proširiti barbanski vrtić, a prije mjesec dana nastavljena je izgradnja nove osnovne škole u Barbanu. Trenutno se grade tri mrtvica - u Škitači, na Prnjanim i u Barbanu, a grade se i svačionice na nogometnom igralištu u Barbanu. Nakon dugo vremena, ovih se dana asfaltiraju naselja u kojima je još bilo neasfaltiranih ulica. Naročito je to bilo izraženo u Hrbokima, gdje se do Društvenog doma i trgovine dolazilo makadamom. Trenutno se rekonstruira dio vodovodne mreže u Barbanu, kao i električna mreža u više naselja. Ovi dana dovezeno je posljednjih desetak kontejnera za smeće, čime smo pokrili kompletanu Općinu organiziranim odvozom smeća.

Polovicom ove godine u Barbanu je otvoren depo lijekova i time realiziran višegodišnji san Barbanaca. Javnu rasvjetu držimo konstantno u urednom stanju, a preuzeli smo je na pola ugašenu. U Barbanu smo proširili javnu rasvjetu, u pravcu Žminja, s deset novih rasvjetnih tijela. U ove dvije godine, ukupno smo na području Općine postavili više od pedeset novih rasvjetnih tijela. Pomagali smo mješanima naselja urediti i proširiti seoske putove, a do danas smo sanirali više od trideset divljih deponija. Požamemo i u uređenju autobusnih čekaoonica, društvenih domova i

Denis Kontošić, načelnik općine Barban

sportskih terena po našim naseljima. Ovoga je ljeta, nakon dvadesetogodišnje izgradnje, konačno otvoren Društveni dom u Hrbokima.

Radnike i srednjoškolce i dalje vozimo autobusima u Pulu i sufinanciramo radničke karte s 35%, a dačke 50%. Neke su općine u našem okruženju ukinule takav prijevoz, a mi još uvijek to ne planiramo. Trenutno stipendiramo 13 studenata, a nekada je to iznosilo 5-6 stipendija. Na Internetu imamo svoju web stranicu na adresi www.barban.hr, a triput godišnje tiskamo Barbanski glasnik, čime nastojimo informirati građane o našem radu i svim akcijama u Općini. Naši prethodnici se, inače, nisu puno trudili na tom planu.

- Kako je izgledao početak mandata?

Na početku mandata, polovicom 2001. godine, suočili smo se s velikim naslijedenim dugom. Nismo imali vremena za slavlje, zbog osvajanja većinske vlasti, a složeno stanje nam je dalo još veći podstrek za pronalaženje izlaza. U protekle dvije godine bilo je dosta teških, kritičnih situacija, među kojima ističem lanjsku višemjesečnu finansijsku blokadu, uzrokovanoj ovrom zbog starih dugova. No, to su sve životne situacije u kojima treba nastojati sačuvati normalno funkcioniranje Općine i ne se pokolebiti u osnovnoj težnji

da se stanovništvu omogući bolji život.

Nismo se bavili kopnjem po prošlosti, već je osnovna intencija bila zacrtati strategiju, odnosno razvojni koncept Općine. Zahvaljujući tome, ona više nije brod koji pluta po pučini, bez orijentira u prostoru i vremenu. Osnovne strateške odrednice postavljene su odmah na početku mandata, a to su: razvoj seoskog turizma te malog i srednjeg poduzetništva uz očuvanje prirodnog okoliša u sadašnjem stanju, što smo naslijedili zahvaljujući industrijskoj nerazvijenosti. Danas ta slabost postaje naša komparativna prednost, jer smo vrlo zanimljivi Evropljanima, koji će se vrlo rado odmarati u našim prekrasnim selima. Barbanci više ne prodaju stare kuće, već ih uređuju i stavljuju u funkciju seoskog turizma, kao dopunska djelatnost. Time nam sela postaju još uređenija, ne stvaraju se novi divlji deponiji, a uskoro će se osjetiti i utjecaj te djelatnosti na životni standard.

- Poznato je da Općina nije bogata. Kako je biti na čelu takve Općine?

- Općina Barban, kao jedinica lokalne samouprave, zaista nije bogata, ali uglavnom nema siromašno stanovništvo. Barbanci su, inače, vrlo vrijedni, i kod kuće i na svojim radnim mjestima, a kako ih je puno na rukovodećim mjestima po okolnim gradovima. Dobri su organizatori, marljivi, dobro školovani, često visokoobrazovani, cijenjeni stručnjaci u državi i svijetu, pa je, zapravo, velika čast biti na čelu barbanske općine. S druge strane, nije to niti jednostavno, jer moramo koristiti metode koje su za neke već davna i zaboravljena prošlost, a za nas još uvijek nužnost. Tu mislim na dobrovoljne radne akcije po selima, na koje se ponekad, moram priznati, gleda i s podsmijehom.

Početkom prošle godine organizirali smo izbore za mjesne odbore i to bez isticanja strančke pripadnosti kandidata na listama. Osnovna ideja bila je

Denis Kontošić - rođen je 13.06.1959. god. u Puli, osnovnu školu završio u Petehima i Barbanu, srednju tehničku školu u Puli, visokoškolsko obrazovanje u Puli i Rijeci. Po zanimanju je inženjer strojarstva i profesor proizvodno-tehničkog obrazovanja. Menadžersku školu Privredne komore Hrvatske završio je 1988. god. U Ulijaniku je zaposlen od 1981.g. na radnim mjestima: samostalni konstruktor, konstruktor-projektant, menadžer za kvalitetu i već osam godina rukovoditelj odjela Održavanje. Predavač strojarske grupe predmeta punih 18 godina u Ulijanikovom Centru za obrazovanje kadrova, Tehničkoj školi, radničkim sveučilištima i privatnoj školi. Autor i izvođač radijskog i novinskog humorističko-satiričkog lika "Barba Mate". Čakavski pjesnik, čiji su radovi objavljeni u dvadesetak knjiga, autor samostalne zbirke "Suncu se ubrnut" i urednik desetak zbirki poezije. Obožava muziku, off-road sport, istarsku povijest i prirodne znanosti. U slobodno vrijeme uređuje okućnicu vlastite kuće, izgrađene prije 5 godina. Otac dvije kćeri. Živi u Orihimu.

u vijeća mjesnih odbora izabratи ljude koji su spremni organizirati akcije po selima, a koje će doprinijeti poboljšanju života u njihovim sredinama. Uglavnom nismo pogriješili, jer je izabrano dosta dobrih akcijsa koji uz pomoć Općine uspijevaju puno toga i realizirati. Mi u radnim akcijama dajemo materijal, a ljudi svoje slobodno vrijeme, što rezultira uređenijim životnim okolišem. Lako se primijeti kada netko čeka da Općina dode urediti "komunsko i uno ča ni u mojen kortu, pak me nanke ne briga". Međutim, u malim sredinama uputnije je posvetiti se uređenju vlastitih naselja, nego baviti se nekakvom velikom politikom, od koje uglavnom nema velike sreće.

Denis Kontošić i Tonino Picula, ministar vanjskih poslova

- Čime niste zadovoljni? Jeste li nešto planirali, a da to nije realizirano?

- Računao sam da ćemo početi uređivati poduzetničku zonu u Barbanu, međutim, nismo. Lani smo organizirali susret barbanskih poduzetnika i nastojali zainteresirati ih za tu ideju. Detektirali smo njihov interes, definirali lokaciju, a sada predstoji osmišljavanje ideje i izrada projekta. Naravno, nastojat ćemo zajednički izabrati model zone koja će najbolje odgovarati našim poduzetnicima te potencijalnim vanjskim interesentima. Zona će biti smještena uz buduću barbansku obilaznicu, koja ide trasom sadašnje neasfaltirane spojnica Podorih-Spomenik, na križanju s cestom Barban-Vodnjani.

Nadalje, smatram da u Barbanu trebamo imati jaku školu jahanja, dobro ustrojenu, organizacijski, marketinški i u svakom pogledu s kreativnim menadžmentom i vrsnim učiteljima jahanja. Na učenje jahanja u takvoj školi svatko bi trebao biti ponosan. Svake godine sve bolja barbarska Trka na prstenac, kao i junačko jahanje vitezova-kopljanika, mogu iako poslužiti kao izvanredna motivacija, ali priču treba oblikovati i plasirati. Uz pomoć Županije uredili smo manje površine dvije tisuće četvornih metara, kao snažan preduvjet razvitku konjičkog turizma, imamo i vrsne učitelje jahanja, uredene staje za konje, ali nedostaje propulzivnost i želja za razvojem kod ljudi koji se bave tim sportom.

- Koji se problemi moraju prioritetski riješiti?

- Krupne infrastrukturne probleme Općine, kao što je bilo

dovodenje struje, vode, asfalta i telefona u sela, rješavali su naši đedovi i očevi. Njima je bilo najčešće. Mi danas podizamo nivo komunalnog uredjenja. Međutim, valja nam još dosta toga urediti, a ostat će i za one poslije nas.

Prioritetni problemi koje trebamo rješavati su: proširenje groblja na Prnjanimu i u Barbanu, rješavanje vodovodnih problema za Šajine, izgradnja kanalizacije u Barbanu i Sutivancu (uz pomoć Hrvatskih voda). Trebamo sanirati nekvalitetni biološki pročistač u Barbanu te društvene domove u Sutivancu i Dobranima, potom dovršiti asfaltiranje naselja, u kojima treba sanirati i postojeći asfalt. Uz pomoć države i Županije moramo izgraditi barbansku obilaznicu, asfaltirati cestu do uvale Blaz, potaknuti sanaciju elektromreže i telefonskih instalacija, spasiti od propadanja osnovne škole koje više nisu u funkciji, ukoliko ih država uopće bude htjela prenijeti u naše vlasništvo.

- Na Barbanštini se grade tri nove mrtvačnice. Hoće li sredstva Općine biti dovoljna za dovršenje tog projekta?

- Za izgradnju mrtvačnica formirana su tri zasebna odbora koja rukovode izgradnjom uz pomoć općinske Komisije za izgradnju mrtvačnica i proširenje groblja. Domaćinstva koja gravitiraju pojedinom groblju dragovoljno izdvajaju po 500 kuna za izgradnju mrtvačnice na određenom groblju, a sredstva se uplaćuju na račun konkretnog odbora koji upravlja trošenjem sredstava. Općina je na račun svakog odbora već uplatila po 85 tisuća kuna inicijalnih sredstava, a snala-

žljivost pojedinih odbora u pronaalaženju donatora i organizaciji dobrovoljnih radnih akcija omogućit će brzi završetak izgradnje mrtvačnica.

Najmanje domaćinstava gravitira groblju u Škitači, što znači i najmanji priljev sredstava te najčešće zatvaranje finansijske konstrukcije. Međutim, treba poхvaliti mještane okolnih naselja za dosadašnji angažman: prvi su započeli izgradnju i namjeravaju je prvi završiti. Za mrtvačnice na Prnjanim i u Barbanu trebalo bi biti manje problema, barem ako je suditi prema broju domaćinstava, ali je i tu poželjna pomoć donatora.

Općinu svakako više muči problem proširenja groblja na Prnjanim i u Barbanu, koji je vrlo urgentan i koji je svakako trebalo započeti rješavati već u prošlom mandatu.

- Zidovi buduće osnovne škole u Barbanu su podignuti. Hoće li škola u idućoj godini biti dovršena?

- Velika je stvar što se konačno nastavilo s izgradnjom Osnovne škole u Barbanu. Neću spominjati uloženi trud, ali nije bilo jednostavno izboriti se za to. Investitor je Ministarstvo prospekti i športa koje je na javnom natječaju izabrao novoga izvođača radova, poduzeće De Conte iz Labina, s obzirom da je prijašnji završio u stečaju. Ugovorom o iz-

gradnji, vrijednim 16 milijuna kuna, definira se završetak rada do polovice 2005. godine, a ja se iskreno nadam da će tako i biti. Škola je predviđena za 250 učenika i ima veliku sportsku dvoranu. Dovršetkom njene izgradnje svim bi se osnovnoškolcima naše općine omogućilo pohadanje nastave na jednome mjestu. Sada to nije slučaj, jer dječa u rubnom dijelu Općine pohadaju nastavu u Žminju, Divšćima i Marćani.

- Na koji će način Općina obilježiti svoj dan?

- Zaštitnik Općine Barban i Župe Barban je Sveti Nikola. Općina slavi svoj dan upravo na blagdan tog sveca. To je dan za darivanje, pa će tako 160 djece starije od dvije godine, sve do drugog razreda osnovne škole (uključujući naše pučkoškolce izvan Općine) dobiti prigodan poklon. Općina će uobičajeno dodjeliti godišnja javna priznanja zaslужnima za doprinos razvitku Općine Barban.

- I na kraju, Vaša čestitka za predstojeće blagdane?

Svima želim puno zdravlja, sreće i zadovoljstva u osobnom životu, a Općini što bolje punjenje proračuna i uspješan završetak započetih projekata i investicija. Svim Barbankama i Barbancima želim sretan Božić te uspješnu Novu 2004. godinu!

BOŽIĆNA PORUKA ŽUPNIKA DANIELA SATURIJA

Neka nestane mržnja, nepravda i nesloga!

Dragi prijatelji!

Očekujemo da se za nekoliko dana na znakovit način blagdanskim svetkovanjem susretнемo sa svojim Gospodinom. Kristovim rođenjem čovjekovo se dostojanstvo uzdiže, ali Božji jedinorođenac kao Sin čovječji u ljudskoj naravi započinje vršiti volju Božju. To je poziv nama. Ta se misao zato mora u nama nastaniti da i mi, pridruživši se vjerom, postanemo vršitelji volje nebeskoga Oca. Time što je postao jedan od nas, zemaljski, i mi smo postali nebeski. On je s neba sišao da bi nama nebo približio. Zato neka i u nama odjekne njegova spremnost: "Evo nas, dolazimo Tebi. Vratit ćemo volju tvoju!" Neka se promijeni grješan svijet, neka nestanu mržnje, nepravde i nesloge, neka zavlada mir, jer u ovo nemirno i teško vrijeme, On je za sve nas rođen - a On je pravi Mir!

Sretan Božić i Nova godina!

Vaš župnik

AKTIVNOSTI ODBORA ZA IZGRADNJU MRTVAČNICA

Iduće godine mrtvačnice u Barbanu, Škitači i na Prnjanima

Iako ideja o izgradnji mrtvačnica na Barbanštini postoji već dulje vrijeme, taj se projekt, uz punu podršku mještana, počeo realizirati tek ovih dana. Naime, od četiri groblja na području Općine, mrtvačnica postoji samo u Sutivancu. Stoga su formirani odbori za izgradnju mrtvačnica u Barbanu, Škitači i Prnjanima, čija je zadaća, zajedno s općinskom Komisijom za izgradnju mrtvačnica i proširenje groblja, organizirati akciju izgradnje. Općina je već na svaki račun izdvojila 85 tisuća kuna, a svakom odboru planira doznačiti još po 30 tisuća u idućoj godini. Prema zamisli rukovodstva Općine, svaki bi odbor trebao organizirati izgradnju tako da utroši što manje sredstava te da, prema potrebi, uključi mještane u projekt, organiziranjem dobrovoljnih radnih akcija i raznim vrstama donacija.

Podsjecamo, Komisija za izgradnju groblja i proširenje mrtvačnica prvi se put sastala koncem lipnja. Predsjednik Komisije, Mladen Filipović, tada je predviđao, temeljem idejnih projekata i troškovnika, da će se trošak izgradnje mrtvačnica po sistemu "ključ u ruke" kretati oko 400 tisuća kuna. Kako je taj iznos za Općinu Barban gotovo nedostizan, jer prelazi milijun kuna za sve tri mrtvačnice, osmišljena je ideja o izgradnji uz učešće građana u novcu i radu.

Kada je o proširenju groblja riječ, to će ićiće na teret općinskog proračuna, ali pod uvjetom da se sva grobna mjesna prodaju (cijena kvadrata na starom groblju je 125 eura, a u novom dijelu groblja 200 eura). Svako proširenje groblja stajalo bi od 300 do 350 tisuća kuna, a nužno je na Prnjanima i u Barbanu. Spomenimo i detalj koji možda ne znaju svi stanovnici Općine: kopanje groba ide na teret Općine Barban, besplatno je za barbarske obitelji, a podmiruje se iz naknade za održavanje groblja (oko 80 kuna godišnje po obitelji). U drugim općinama ta aktivnost najčešće ide na teret građana i iznosi oko 800 kuna.

Mario Licul, predsjednik Odbora za izgradnju mrtvačnica u Prnjanima

ODAVNO SANJAMO O KAPELICI

Mrtvačnicu će koristiti 390 obitelji s područja Mjesnih odbora Petehi i Prnjani te dijela Mjesnih odbora Grandiči i Barban

Mario Licul, predsjednik prije mjesec dana osnovanog Odbora za izgradnju mrtvačnice u Prnjanima ističe da su pripremljeni ugovori koje mještani trebaju potpisati ukoliko žele novčano participirati u projektu. Mrtvačnicu u Prnjanima koristit će 390 obitelji s područja mjesnih odbora Petehi i Prnjani te dijela odbora Grandiči i Barban. Mještani neće morati potpisivati ugovore u Općini, nego će ih, najavljuje Licul, obići članovi Odbora.

Odbor za izgradnju mrtvačnice Prnjani:

Mario Licul - predsjednik
Aldo Osip - zamjenik
Članovi: Marijan Konović, Zdravko Prhat, Damir Kontošić, Vedran Rojnic, Denis Rudan, Elvis Draguzet, Mišel Kalčić

- Moramo aktivirati sve mjesne odbore. Čujem da se ljudi javljaju u velikom broju. Oni

Izgradnja mrtvačnice na Prnjanima

lošijeg materijalnog stanja bit će oslobođeni plaćanja. Ovim putem želim apelirati da se mještani odazovu akciji da bismo što prije dovršili kapelicu - kaže Licul.

Sve bi mrtvačnice, dodaje, trebale biti dovršene do svibnja ili lipnja iduće godine, a radove u Prnjanima obavljat će Milio Prhat.

- Na terenu su naši stručnjaci koji sami mogu dovršiti posao. Računamo li dobrovoljni rad, mrtvačnica će koštati 230 tisuća kuna. Mještani su se odazvali, jer su odavno sanjali o mrtvačnici. Nažalost, svaka je kuća do sada bila mrtvačnica - ističe Licul.

Mrtvačnica u Prnjanima jedina se neće nalaziti tik uz groblje, već nekoliko desetaka metara dalje, naslonjena uz nekadašnju školu koja će biti pretvorena u sjedište Mjesnog odbora Prnjani. Naime, objekt nije moguće smjestiti odmah uz groblje, jer zbog okolnih privatnih parcela nije moguće formirati pogrebnu povorku. Zgrada nekadašnje škole, koju su daci pohodili prije dvadesetak,

Dosadašnji sponzori:

"De Conte", Labin - beton; "Cesta" d.d. - lomljeni kamen; Bulić Nevenko iz Glavani - prijevoz; Trošt Mladen iz Mavrići - iskop temelja; Baćac Romano iz Draguzeti - iskop septičke.

tridesetak godina, u prilično je derutnom stanju.

S dovršetkom projekta, Odbor se neće ugasiti, jer je zadužen i za proširenje groblja te asfaltiranje cesta u pojedinim selima, što su investicije koje kreću nakon prioritetskih kapelica.

Đenio Poljak, predsjednik Odbora za izgradnju mrtvačnice u Barbanu

MRTVAČNICA JE ODAVNO TREBALA BITI IZGRAĐENA

Mještani spremni sami urediti okoliš. Plaćanje u ratama više prihvataju stariji

Odbor za izgradnju mrtvačnice u Barbanu pokriva mjesne odbore Barban i Puntera, veći dio Mjesnoga odbora Hrboki i dobar dio Mjesnoga odbora Grandiči. Članstvo, koje

Izgradnja mrtvačnice u Barbanu

Odbor za izgradnju mrtvačnice Barban:

Đenio Poljak - predsjednik
Zlatko Trošt - zamjenik
Članovi: Vlatko Licul,
Milenco Ljubić, Emil Radola,
Damir Radola, Nenad Duras,
Arsen Ciceran, Dragan
Rojnić, Živko Maurić, Dino
Vale

se sastalo nekoliko puta, dogovorilo je da će se način izgradnje mrtvačnice biti sličan onome u Škitaci. Stanko Licul iz Želiski svojom će mehanizacijom бесплатно iskopati temelje, a mještani će moći platiti po 500 kuna u četiri rate, pa su tako polovicom studenog podijeljene uplatnice za prvu ratu. Đenio Poljak, predsjednik Odbora, ističe da se od oko 300 domaćinstava dosad odazvalo 90 posto, a računa se da će se tako, uključivši općinskih 85 tisuća kuna, prikupiti oko 230 tisuća, koliko je i potrebno za izgradnju mrtvačnice, mimo službenog troškovnika od 360 tisuća kuna, koliko bi im zaračunala neka tvrtka po sistemu "ključ u ruke". Bude li potrebno, Općina će "uskociti" s dodatnih 30 tisuća kuna.

Mještani su spremni sami

Dosadašnji sponzori:

Stanko Licul iz Želiski - iskop rova za temelje.

uređiti okoliš, što bi inače došlo jako puno, 30-ak tisuća kuna. Vjerojatno će trebati posaditi travu, ozelenjeti okoliš... Nakon

što se sredstva mještana prikupe, mrtvačnica bi trebala biti izgrađena u roku od tri mjeseca. Moram reći da plaćanje u ratama više prihvataju stariji nego mladi, a svi kažu "to je već davno trebalo biti napravljeno" - ističe Poljak.

Milio Bulić, predsjednik Odbora za izgradnju mrtvačnice u Škitaci

UŠTEDJET ĆEMO VIŠE OD 80 TISUĆA KUNA

Općina je na račun mrtvačnica uplatila po 85 tisuća kuna, a iduće godine planira izdvojiti još 30 tisuća. Kapelica će se dovršiti do idućeg travnja

Milio Bulić, predsjednik Odbora za područje Škitace ističe da svaka mrtvačnica, prema službenom troškovniku, stoji 360 tisuća kuna. Taj se iznos, zbog nedostatnih općinskih sredstava, morao smanjiti, što su mještani uspjeli učiniti radnim akcijama.

Svaka će mrtvačnica imati 75 četvornih metara.

- Općina je ove godine za svaku mrtvačnicu izdvojila 85 tisuća kuna. Svako domaćinstvo, koje to želi, izdvojiti će 500 kuna, što neće biti veliko opterećenje s obzirom da je moguća otplata do četiri rate. Trenutno se dijele uplatnice za treću ratu.

Odbor za izgradnju mrtvačnice Škitaci:

Milio Bulić - predsjednik
Mirko Bulić - zamjenik
Članovi: Ljubica Kolić, Janko Kolić, Anton Bulić, Ivan Borula, Dino Pereša, Dragutin Pereša

- Kada je formiran Odbor i što je dosad učinjeno?

- Odbor u Škitaci formiran je prije tri mjeseca. Vodi sve radove oko izgradnje, od iskopačivanja (trasiranja) do završne faze, izuzev pripreme dokumentacije za koju je zadužena stručna služba Općine. Konstatirali smo da su općinska sredstva tek početna te da je učešće mještana i sponzora neminovno. Računajući njene mještane, prema Škitaci gravitiraju ukupno 142 obitelji iz Glavani, Šajini, Bičići i Trli. Međutim, po 500 kuna će izdvojiti 133 obitelji, čime će se prikupiti 66,5 tisuća kuna. Jedno je domaćinstvo oslobodeno zbog lošeg finansijskog stanja, a ostali iz nepoznatih razloga zasad ne žele sudjelovati. Domaćinstva koja ne žele participirati - izuzev obitelji lošeg materijalnog stanja, koje se oslobadaju obveze plaćanja - morat će pri prvom korištenju mrtvačnice platiti 2,5 tisuće kuna.

- Tko izvodi radove?

Izgradnja mrtvačnice u Škitaci

- Zbog uštete ionako nedostatnih sredstava, angažirali smo dva stručnjaka zidara u mirovini, Martina Bulića i Karla Kolića, čime ćemo uštediti više od 50 tisuća kuna. Sponzorstvom ćemo troškove dodatno sniziti, jer ćemo kupiti elektroinstalacioni materijal, koji će besplatno ugraditi braća Boris i Nenad Bulić, iako i sami finansijski sudjeluju u gradnji mrtvačnice. I vodovodne ćemo cijevi nabaviti, a bez naknade će ih ugraditi Vladimir Ukota. Za kopanje terena angažirali smo Nevenka Bulića, koji ima rovokopac i kamion. Mrtvačnica se ne bi mogla početi graditi da smo postupali prema troškovniku od 360 tisuća kuna i da nije bilo spomenutih ušteda. Radovi su počeli početkom listopada.

- Kada će mrtvačnica biti izgrađena?

- Dosad su bile tri dobrovoljne akcije, čime je uštedito više od 30 tisuća kuna. Izgradnja zidova u završnoj je fazi, slijedi postavljanje krova, uređenje fasade i unutrašnjosti. Nadamo se da će sve biti gotovo do idućeg travnja, uključivši uređenje okoliša. Dotad će se pokojnici do pokopa morati smještati u domaćinstvima.

Dosadašnji sponzori:

Nevenko Bulić iz Glavani - iskop temelja i zatrpanjvanje nadtemelja; Stanko Licul iz Želiski - iskop kanala za dovod vode i el.energije; Mještani MO Šajini (15 ljudi) - dobrovoljne radne akcije na betoniranju temelja, nadtemelja i zidanju.

JANKO KOLIĆ, SVJEDOK FAŠISTIČKOG POKOLJA U ŠAJINIMA 8. SIJEĆNJA 1944. GODINE

CRNA ŠAJINSKA NOĆ

Slike su izbljedjele, ali sjećanje je ostalo. U šajinskem masakru izgubio sam 16 članova obitelji * Pod okupacijom Italije bili smo 25 godina, nismo smjeli reći "dobar dan", nego "buon giorno" * Jako mi je bilo žao što zbog male penzije danas ne mogu pomoći djeci stradaloj u Domovinskom ratu.

Idućeg se siječnja obilježava 60. obljetnica masakra u Šajinima, kada su fašisti do temelja spalili selo i ubili 52 ljudi. Janko Kolić, koji i dan-danas živi u kući koja je samim čudom kobne noći ostala netaknuta, jedan je od svjedoka pokolja u kojem je izgubio 16 članova uže i šire obitelji.

-Možete li se prisjetiti kako je došlo do tragedije?

-Slike su izbljedjele, ali su sjećanja ostala. Ne znam otkud krenuti...Imao sam tada pet i pol godina. Dogodilo se to noću, s 8. na 9. siječnja, ne znam koliko je točno bilo sati, možda 23 ili 23.30...Ljudi su se tada bavili poljoprivredom i, umorni, isli bi ranije spavati. Otprilike u to vrijeme počela je lupa po vratima, razbijanje, a onda su opalili rafali. Nacifašističke zvijeri opkolile su selo. Pokojni tata, mama i stariji brat su se digli. Tata i brat su kroz prozor izašli iz kuće. Ja, mama i mlađi brat silazili smo niz stepenice i dok je mama pokušavala upaliti petrolejku, puknuo je metak i pogodio prag iznad vrata. Mama je opet pokušala upaliti svjetiljku, ali je u tom trenutku u kuću ubaćena bomba. Srećom, pala je ispod kamene stepenice tako da nismo stradali. Uspjeli smo izaći i onda smo vidjeli mrtvog oca i izreštenog brata kojeg su ubili nakon što se obraćunao s fašistima.

Bili smo polugoli, bilo je hladno, a noć crna, obasjana mjesecinom, kao da je bila na strani fašista. Sve su zapalili: 35 domova je spaljeno, nestale su staje i sve što je moglo gorjeti. Jedan je fašist donio jasenovo lišće i stavio ga pokraj štoka da nam zapali kuću, ali je mama us-

pjela ugasiti vatru.

-Koliko je ljudi preživjelo?

-Bilo je 30 preživjelih. Stodeset djece ostalo je bez jednog roditelja, 12 bez oba, a dvoje nisu nikad uspjeli upoznati oca, jer su bili u majčinim utrobara. Sjećam se da je ranjeni Đino Matošević, tada dijete, nađen pokraj mrtve majke. Uspio je preživjeti. Milena Kolić, tada trogodišnjakinja, bila je također ranjena, ali je i ona preživjela. Poslije je radila kao nastavnica, a danas je u penziji.

-Bilo je i Talijana i Nijemaca?

-Ne zna se točno tko je upao u selo. Za nas su bili bagra.

-Kako ste se uspjeli spasiti?

-Blizu kuće je bilo stablo kojeg sam se po onom mrazu i hladnoći sakrio. Jedan me fašist video i nanišanio, nije pucao, ali sam se svejedno makao. Selo je bilo u plamenu, ne znam koliko kilometara su se vidjeli plameni jezici. Jutro je bilo strašno. Preživjeli su se uspjeli sakriti. Kao dijete bio sam jako živahan, tako sam odlutao i odlazio od jedne do druge kuće. Ujutro sam poša kod tete i video mrtvog tetka. Teta je oplakivala sina na kojeg su bacili bombu. Poša sam onda kod djeda, ali je i on bio mrtav. Onda sam poša kod pokojnog Blaža Borule. Bio je mrtav i on i žena.

Petoro njihove djece bilo je ranjeno, odvezeni su u bolnicu i sva su preživjela. Onda sam poša poli babe i imao što vidjeti: oba ujca mrtva, jedan je nedostaja. Tu je bila takozvana komunjska šterna: ujac se obraćunava s trojicom fašista, pokuša pobjeći, al su ga kod šterne ubili i pokušali mrtvoga spaliti. Kod tete je bilo pet, šest mrtvih i spaljenih. Tada sam izgubio 16 bližih i daljih rođaka.

-Šajini su jedini tako teško stradali na cijeloj Barbanštini za rata. Zna li se povod napada?

-Teško je reći. Bili smo pod okupacijom Italije 25 godina. Naši stari bili su izloženi svim mogućim neugodnostima, nisi

Janko Kolić, svjedok fašističkog zločina u Šajinima

mogao reći "dobar dan", nego "buon giorno". Kod nas je narodnooslobodilački pokret počeo puno ranije nego drugdje. Mještani nisu znali da postoji NDH, ali su znali da postoji Hrvatska. Bili smo izolirani.

Bolje da nisam video te stravične slike. Kamo sreće da nisam nikad video što se radilo u domovini Hrvatskoj, samo se nadam da oni shvaćaju nas. S 5,5 godina zauvijek mi je u grlu ostala riječ "tata". Nije bilo lijesova za sahranu pa su se izradivali od dasaka. Pokojnike se stavljalio u rovove, bilo je bitno samo da budu sahranjeni. Tada je izgorjela sva ljetina i nedaće su nas non-stop pratile. Nije bilo ni Crvenog križa ni Caritasa, ničega. Nekako smo preživljivali jer su nam pomagali ljudi iz susjednih sela, kako su znali i umjeli. Crveni križ počeo je dobivati hrano i potrepštine od Amerikanaca tek 1948., 1950. Bilo je svega i svacega, paketi su se bacali iz aviona... Ali nije bilo šećera, soli, ulja, ničega...

-Što je bilo s onima koji su ostali bez kuća?

-Više nije bilo opstanka

na selu. Pravili su se bunkeri kada je krenuo narodnooslobodilački pokret, organizirala se pomoći djeci i udovicama da ne pockaju od gladi. Većina je pošla u partizanske odrede.

-Kuda su se kretali partizani?

-Po šumama. Rijetko kad su spavalji po kućama. Uvijek je postojala prijetnja upada fašista ili Nijemaca. Tada sam doživio posttraumatski stresni sindrom. Jako mi je bilo žao što zbog male penzije danas ne mogu pomoći djeci stradaloj u Domovinskom ratu jer mogu razumjeti što su prošla. Na cijeloj Barbanštini nijedno selo nije stradalo kao Šajini, osim Bokordića gdje su fašisti iste noći napravili masakr.

-Kako je bilo živjeti nakon što je Italija 1943. kapitulirala?

-Tada je bilo najgore jer su se Talijani vraćali, a i Nijemci su gubili na istočnom frontu. A ranjena zvijer ne bira koga će dohvati.

-Što ste radili nakon rata? Kako ste se snašli, jeste li krenuli u školu?

60. obljetnica pokolja u Šajinima

Središnji memorijalni skup, u povodu 60. obljetnice pokolja, održat će se u Šajinima 9. siječnja 2004. Na spomenik žrtvama fašističkog terora položit će se vijenci, a u programu će nastupiti Zbor OŠ Divšići. I ovoga će puta kao gosti biti pozvani predstavnici Istarske županije, Općine Barban, Grada Pule, Saveza antifašističkih boraca, kao i predstavnici bratske Lipe, odnosno Matulja.

Naime, kao i u Šajinima, fašisti su koncem travnja 1944. upali u mjesto Lipa u Općini Matulji te pobili svo stanovništvo, više od 260 ljudi. Suočeni s istom tragedijom, Šajini i Lipa pobratimili su se prije dva desetljeća, a slijedom toga 30. travnja ove su godine isto učinili općine Barban i Matulji, potpisavši Povelju o prijateljstvu i suradnji.

-Ljudi su, sjećam se, sa škole skidali daske za lješove, pa smo morali u kilometar udaljenu školu u Bičiće. Poslije je škola u Šajinima sanirana, a sve do prije tri godine, dok nisu prodane i srušene, postojale su kuće-svjetodoci šajinskog masakra. U Šajinima sam završio četiri razreda osnovne škole, a onda sam, kao dijete palog borca, poša u Dječji dom Ruže Petrović u Pulu. Tamo sam završio osmoljetku i srednju Brodograđevno-industrijsku školu. Četiri sam godine radio u Istarskim ugljenokopima Raša, a onda sam prešao u Ulijanik, gdje sam u Alatnici (Tvornica dizel motora) radio više od 30 godina i dočekao penziju. Nažalost, poša sam u invalidsku mirovinu. Danas živim u mojoj kući u Šajinima.

-Jeste li se oženili?

-Nisam, hvala Bogu.

-Čime se bavite danas, u mirovini?

-Lovac sam, delam sve po malo. Uvijek sam malo radio, ali sam sve imao. Sada delam u vinogradu, ali ču i njega bandonati.

SA ŠJOROM MARI-JOM MALUZA O STARIM BARBANSKIM OBICAJIMA NA POLNOČU I BOŽIĆ

DO BOŽIĆA NA ZORNICE

Veliki cok je morao po svu noć goriti, da se i andeli ogriju

Nikad se hodilo na zornice. Cili dvanaesti mjesec, svako jutro u šest ur, išlo se na misu, pjevalo i molilo, sve do Božića. Muž bi mi poša na delo, a ja s dicom u crkvu, svako jutro, a bila je zima. Stari zvonar, barba Aselmo, svirio je neki mali pijanino, pjevali smo "Poslal bi andele, Gabrijel"

Rodenja na Žminjštini, ali u Barbanu od svoje 11 godine, gdje se udala za zvonara župne crkve sv. Nikole i ostala, gospoda Marija Maluza idealna je sugovornica kad su u pitanju običaji oko Polnočke i Božića u ovim krajevima.

jevima.

- Žminjški su običaji bili malo drugačiji, za Božić su na portun stavljali granu bršljana, što na Barbanštini nisam vidala. Bor se poli mojih u kući nikad nije kitio. Kad smo bili djeca, svi su u kućama imali ognjišće, pa se pred Božić donosio veliki cok.

Morao je trajati dva-tri dana, po svu noć je gorio, da se i andeli ogriju, rekli bi stari.

Pamt Šjora Marija kako su tada djeca za Božić dobivala tek pokoju jabuku ili naranču, oruhe, lešnjake, karobule ili rogače, ali je, kaže, bilo dobro. I zvalo se to "dobra ruka".

- Da, stariji bi te poklicali: ča si dobio za dobru ruku? Nije bilo tada ni Djeda Mraza ni Djeda Božićnjaka, a na Žminjštini nisu znali ni za sv. Nikolu. Ovdje u Barbanu, pričao joj je muž, djeca su čistila cipele, cavate, i stavljala ih na prozore. Bili

bi im i robu oprali, da drugi dan budu suhi i čisti, pa bi ih ranije poslali spati. Tko od fameje bi za-

kuca na vrata: brzo, brzo, evo sv. Nikole, hote spati! Pred Polnoču, ili kako se reče, Viliju Božiju, kuhao bi se bakalaj. Cili dan bi se postilo, oko podneva bi muški pojili kakvu supu i pili vina. Nije se jedlo, stari ljudi nanke ni mlika, jer da je i ono masno, a žene bi pile samo

crno kafe, malo kruha, do večeri nič. Za večer, oko pet-šest ur, kad zaškuri, bila bi manještra, broškva, posutice i bakalaj. Pokle bi se napravile fritule koje bi se ile kad se dojde s Polnočke. Svaki je gleda da si nešto bolje pronta za Božić. Drugi dan Božića, kad se hodilo u goste, jeo se kapuz, fuži, njoki, bi ubili kakvu kokoš. Ipak se vajk dobro jelo za Božić - sjeća se Šjora Marija.

Sad se sve to zapuštilo, kaže, nema nikog da dojde više pokle Polnočke. Sad bace dvi-tri petarde u gradu, i to je to. Nekad bi puno mladih čestitara išlo oko

lo po hižama. Po dvadeset ih je hodilo skupa, taj mladi barbanski svit, u hiži ne bi bilo mista za sve. Ne bi ni išli spati do jutra, i ne bi otisli dok netko ne side i da im pit. Zakantali bi uz vino i fritule, sve je bilo veselo. Do dvih-trih ur bi ostali budni, ali se ujutro išlo na misu, spremalo za jist za drugi dan. Tih se dana niš drugo ne bi radilo, žene ne bi ni krpale, ni prale, niš. Ki je bija star, mladi bi ga obišli, pozdravili ga, odnijeli mu jelo i piće.

- I sada je na Polnočki naša velika crkva puna, dojde puno mladih, od svih kraja, iz Pule i od svukud, pokle gremo poli gospodina župnika, on časti fritulama i vinom. Nekad se, međutim, hodilo i na zornice. Cili dvanaesti mjesec, svako jutro u šest ur išlo se na misu, pjevalo i molilo, sve do Božića. Muž bi mi poša na delo, a ja s dicom u crkvu, svako jutro, a bila je zima. Stari zvonar, barba Aselmo, svirio je neki mali pijanino, pjevali smo "Poslal bi andele, Gabrijel". Zadnjih se godina pojavio običaj paljenja četiri svijeće za četiri nedjelje pred Božić. Jaslice su u našoj crkvi i dalje lijepo, ali su nekad bile puno veće - sjeća se stara Barbanka, Marija Maluza.

ŽUPNIK DANIEL SATURI O SANACIJI ŽUPNE CRKVE

DVA MILIJUNA KUNA ZA SANACIJU

Sanacija župne crkve Sv. Nikole u Barbanu počela je prije šest mjeseci, a radovi bi, procjenjuju stručnjaci, trebali završiti za tri i pol ili četiri godine. Riječ je, naime, o zaštićenom spomeniku kulture, pa se prije bilo kakvog zahvata angažiraju stručnjaci Konzervatorskog odjela u Puli, zbog čega se znatno produljuje trajanje sanacije. Župnik Daniel Saturi, Brazilianac koji izvrsno govori čakavštinu, a barbansku župu vodi već četvrtu godinu, ističe da je prvi "na redu" južni zid, koji se počeo urušavati.

- To je prva faza. Obnovu zida, kao i ostale radove, financira Ministarstvo kulture, a sve ide preko Biskupske ordinarijata u Poreču. U planu je obnova krova i fasade. Pod krovom treba zamijeniti zadnju i predzadnju gredu koje su se sputile nakon što je počela obnova zida - kaže Saturi.

Crkva sv. Nikole izgrađena je 1701. godine, a župni ured nekoliko godina kasnije. U kakvom je nezavidnom stanju danas, najbolje govori podatak da je krov crkve obnovljen prije tri ili četiri desetljeća. Konzervatorski radovi dosad su, napominje Saturi, išli malo sporije, međutim, sada sve ide po planu. Sanacija bi, prema župnikovoj informaciji, trebala stajati oko dva milijuna kuna, a Ministarstvo kulture u ovoj je godini izdvojilo 800 tisuća kuna.

Radovi zasad ne ometaju djelatnost župnika, mise se održavaju, a tako će, nuda se Saturi, vjero-

Injektiranje temelja crkve Sv. Nikole

jatno ostati i kada krov dođe na red.

Radove izvodi zagrebački Ing-grad, tvrtka registrirana za specijalne radove u graditeljstvu, a projekt i projektantski nadzor povjeren je pulskoj Constructi.

BARBANCI U SVITU: dr. IVAN ŠUGAR, BOTANIČAR I SVEUČILIŠNI PROFESOR U M. IZ ZAGREBA, RODOM IZ FILIPANE, MJESTO U OVOJ RUBRICI ZASLUŽIO KAO BARBANSKI ZET

HOD MEĐU BILJKAMA

Zemlja je bogatstvo, od nje živimo, ona je izvor svih dobara

Imamo puno mogućnosti, ali nismo organizirani. Za uzgoj lavande, od koje se proizvode etična ulja, a od njih kolonjske vode i mirisi, imamo izvanredne uvjete, i to baš tamo gdje je tlo skeletno, puno šljunčanih čestica. Međutim, mora biti organiziran čitav lanac - od uzgoja do proizvodnje i prodaje. Postoje uvjeti i za uzgoj buhača, biljke koja samoniklo raste na otocima, recimo na Cresu, a sadrži prirodni pesticid

Iako ima prezime dosta uobičajeno u Sutivancu, prof. dr. Ivan Šugar je rodom iz Filipane, a za Barbanštinu ga veže supruga, rodom iz Puntere, kamo uvek rado i često dolazi. U Filipani su obnovili i proširili kuću njezinih roditelja, pa se sad, otkad je i profesor u mirovini, češće zatele iz Zagreba u svoju Istru. Nakon što je diplomirao 1962., dr. Šugar je ostao u Zagrebu. Imao je tri prilike za posao - na oceanografskim institutima u Rovinju i Dubrovniku, ali je izabralo tada tek otvoreni Institut za botaniku u Zagrebu. Uvijek je, kaže dr. Šugar, više sklonosti imao prema botanici nego zoologiji. Kad su instituti ukinuti, prešao je na Prirodoslovno-matematički fakultet, a zadnjih sedam godina pred odlazak u mirovinu radio je na Farmaceutskom fakultetu.

- Ne vjerujem da mirujete ni sad kad ste u mirovini?

- Na fakultetu sam imao jako puno diplomantica, magistrantice i jednu doktoranticu, mentorski rad s njima mi je oduzimao jako puno vremena. Sad se mogu posvetiti knjizi koju pripremam već duže vremena - Hrvatskom imeniku bilja. Gdje god dođem, skupljam narodna imena biljaka. Pravo se bogatstvo jednog naroda nalazi na selu, tu je i baština, i kultura, pa ako to ne skupimo na vrijeme, a nismo skupili, iako je dr. Šulek puno to-

ga napravio, zauvijek ćemo izgubiti to bogatstvo. Evo, preprošle godine smo izdali knjigu na temelju jednog čuvenog kodeksa iz Venecije, takozvanog Liber de Simplicium, koji je napisao talijanski liječnik Rocabonela polovicom 15. stoljeća, a u kojem se uz latinska, grčka i arapska imena biljaka - Arapi su tada bili vodeći dio svijeta u poznавању ljekovitog, začinskog i drugog korisnog bilja - nalaze i hrvatski nazivi. Nije mala stvar naći se u tako visokom jezičnom društvu. To je, doduše, jedan bljesak kulture, a narod ne smije počivati na bljesku, jer je njegov sjaj kratko-trajan, već se mora kontinuirano dokazivati, kao i pojedinac.

- Kakav je naš današnji odnos prema hrvatskom biljnog bogatstvu?

- Kao i prema svemu ostalom. On je u skladu s općom razinom na kojoj se nalazimo, a to nije zavidna visina, ma što mi mislili o sebi. Puno toga nam nedostaje, ne spadamo u osobito odgovoran narod, naš odnos ni prema poslu ni prema svojoj kulturnoj i prirodnoj baštini nije o d g o r a n . Buntovan smo mentalitet, višemanje uvijek pod tuđom vlašću, a sad kad imamo svoju, ne znamo protiv koga bismo se bunili, pa to pokazujemo neradom, neodgovornošću.

- Kakvi su biljni resursi Istre i čitave Hrvatske?

- Jedno smo od bogatijih područja biljnim vrstama. Istra, recimo, ima oko 1.300-1.400 vrsta na oko 3,5 tisuće četvornih kilometara, više vrsta nego Engleska na oko 240 tisuća četvornih kilometara. I Istri i cijeloj Hrvatskoj takvo bogatstvo omogućava vapnenačka podloga, koja je više od bilo koje druge podloge pogodna za razvitak raznolikosti biljnog svijeta.

- Koje biste specifično istarske, autohtone vrste izdvojili?

- Poznat je istarski zvončić koji nalazimo na zidinama Plomina. Sišao je s planina Učke, sa Sisola i naselio se na plominski kućama, zidinama, proširo i nadio kvarnerskih otoka. Na Učki postoji i Tomasinijev zvončić, kojeg niggde drugdje nema. Istra ima i drugih specifičnosti, recimo kad idete cestom od Vozilića prema Buzetu, na visini od 600 metara, na rubovima stijena vidjet ćete česminu ili bršudvu. Nači ćete je i oko tunela Učka na istoj visini. Ona tamo stoji oko 10 tisuća godina. Kad je u Istri došlo do zahlađenja, povukla se na

stijene kao pribježišta na kojima nema konkurenčije, i čeka svoje vrijeme. Kad bi došlo do promjene klime (zatopljenje), spustila bi se i ponovo zauzela cijelu Istru. Tako je i bukva stigla na oko 70 metara nad morem, imate je ispod Gracišća. Svi čekaju svoje

vrijeme. Premda nije nikakva posebnost istarske flore, Istra na poseban način obilježava biljka čudesne ljepote - božur, koji domaće pučanstvo zove pitran. Nigdje se u Hrvatskoj božur ne javlja u takvom obilju kao na Čićariji i Učki. Čudesnost te biljke očituje se mjeseca svibnja kad bujni crveni cvatovi prekriju obronke pašnjaka oko Trstenika na Čićariji. Istrani nisu na žalost ni do danas tu ljepotu svoga zaštića otkrili ni za sebe ni za turizam.

- Može li se u Istri na temelju tih biljnih resursa planirati nekakva poslovna budućnost?

- Imamo puno mogućnosti, ali nismo organizirani. Ima, međutim, nekih pokušaja uzgoja lavande, proizvodnje etičnih ulja, a od njih potom i kolonjske vode i mirisa. Za lavandu imamo izvanredne uvjete, i to baš tamo gdje je tlo skeletno, puno šljunčanih čestica, ali mora biti organiziran čitav lanac - od uzgoja do proizvodnje i prodaje. Postoje uvjeti i za uzgoj buhača, biljke koja samoniklo raste na otocima, recimo na Cresu, a sadrži prirodni pesticid za sitne kukce, mrave, muhe, komarce. Za razliku od sintetičkog pesticida, taj ne šteti ljudima i toplokrvnim životinja, jer u tijelu imamo enzime koji odmah razgrade taj otrov (piretrin). Buhač je autohtona hrvatska biljka, a danas su najveći uzgajivači na svijetu Kalifornija u SAD-u, Kenija i Japan. Mi koji smo ga dali svijetu, sad ga uvozimo. Imamo mi i smrkvu ili smrčku, kako je tko zove, čiji plodovi daju jedan zdrav napitak, možemo uzgajati i kamilicu. Treba doseći jednu kulturu uzgoja, to je dug put, ali ljubav prema radu i čuvanju svoje baštine dovest će nas do napretka. Ne treba čekati da vam netko drugi pomogne.

- Za bavljenje time vjerovatno nije dovoljna samo želja. Ljudi bi trebalo i educirati.

- Ja surađujem s inženjerom Borisom Filipajem, direktorom Bioaromatice u Zagrebu, inače istarskim zetom, koji je napravio prvu pokusnu stanicu uzgoja buhača ispred Poljoprivredne škole u Poreču. To bi trebao biti neki početak. Inženjer Filipaj priprema se na jednoj lokaciji između Rovinja i Bala zasijati lavandu, buhač, prikazati proizvodnju etičnih

ulja, da to funkcioniira kao nekakav edukacijski centar. Netko se može posvetiti samo uzgoju, netko proizvodnji, netko bi se upustio i u destilaciju lavande, ali tko se nikad time nije bavio, trebat će mu puno vremena i stručna pomoć. Važna je ipak ljubav prema poslu, od kojeg treba stvoriti kult.

- Što mislite o proizvodnji bio hrane, koja je već uzela maha u Istri?

- I tu treba raditi. Kako svaki svoj izlet koristim za skupljanje narodnih imena biljaka, često zalazim po selima, po citavoj Hrvatskoj, i nigdje ne vidim pastire, nema goveda ni ovaca. Nema više stoke, Istra je praktički ostala bez stočarstva, a bez stajskog gnoja kako će u biti kakvu proizvodnju. Bez prirodnog gnojiva tlo se osiromašuje. Uzgojem biljaka crpimo najbolje iz zemlje, a ništa joj ne vraćamo, stvaramo neravnotežu u prirodi. Da se razumijemo, sve što su naši stari proizvodili nekad na selu, bila je bio hrana. Ne smijemo zamjeriti ljudima što hoće na laganiji način doći do svojih proizvoda - to je biblijski problem, kako do kruha bez motike - ali ne možemo dalje bez stočarstva i stajskog gnoja.

- To je i problem seoskog turizma jer bi prava agroturistička domaćinstva svojim gostima trebala nuditi samo vlastite proizvode, a sve je manje pravih poljoprivrednika.

- Danas je postalo gotovo sramotno baviti se time. A zemlja je bogatstvo, od nje živimo, ona je izvor svih dobara.

- Lako je to reći. Ali kako zaustaviti odlazak mladih sa sela, kad je danas, sami ste rekli, gotovo sramotno baviti se stočarstvom i poljoprivredom.

- E, to je pitanje vlasti koja često ne vidi dalje od blagajne. A trebala bi češće zalaziti u naša sela, vidjela bi kako su ostala pusta, bez mladih.

- Trebali bi se ugledati na vas, botaničare. Vi ste sigurno prošli cijelu Hrvatsku, doslovce na nogama?

- Da, doista mogu reći da sam najveći dio Hrvatske proješao. Cijeli Velebit, Dinaru, Ličku plješivicu, ravnice, Istru, Učku, sve sam prošao pješke. Nije mi bilo ništa satima hodati, penjati se po planinama, pa sam i danas zadržao odličnu pokretljivost.

Biljke su veza između zemlje i neba

- Ta ljubav prema prirodi začeta je još u djetinjstvu u Filipani?

- Rođen sam na selu i sradio sam se s prirodom, zemljom. Nikad mi nije bila tuda, doživljavao sam je u direktnom dodiru, promatrao kako raste, cvate, pupa, lista. Prije rata spremali su nas za koparsko sjemenište, ali je Italija kapitulirala i to je otpalo. Otišao sam u pazinsko sjemenište, imali smo divnog profesora biologije Berarda Barčića koji mi je onda samo potencirao tu ljubav prema prirodi. Nisam puno premišljao, već u trećem razredu gimnazije odlučio sam studirati prirodoslovne znanosti.

Sve što radim, radim sa zanosom

Radim iz ljubavi. Nikad mi poticaj za rad nije bio novac, nego vječna želja za traganjem i stvaranjem. Prvo sam pisao, pa onda tražio izdavača. Sjećam se, Botanički rječnik sam ponudio Matici hrvatskoj, nisam tražio nekakve veze, samo sam došao i rekao da imam 500 stranica u rukopisu, a čovjek me je, neću ga imenovati jer je još živ, samo ispratio: "Joj, nemojte, molim vas", nije mi ponudio ni stolicu. U Sveučilišnoj nakladi Liber odmah su prihvatali taj rukopis i objavili ga. Sve što radim, radim sa zanosom. Uvijek mislim da će se naći netko koji će to izdati, jer najteže je nešto napisati. Ja ne pišem lako, ali mi je veliko zadovoljstvo kad je gotovo. Traganje za nečim novim veliko je zadovoljstvo. Izrada Biljnog imenika Hrvatske koji sada pripremam zapravo je posao za jedan cijeli zavod. Ali mene raduje otkrivanje narodnih imena bilja, jer je u tim nazivima sadržan naš identitet, naša jezična baština, ono što jesmo. Zar nije divan naziv jednog vrela na Malom Alanu - Mila voda? U tom je nazivu čovjek pokazao koliko mu je značila ta voda u inače sušnom kraju. Ti me nazivi frapiraju svojom ljepotom i dubinom onoga što znače i svjedoče.

Upisao sam biologiju, posvetio se botanici, i kad bih se opet rodio, što kažu ljudi, opet bih to izabrao. Nema lijepšeg nego ići po prirodi, upoznati ljepotu bilja i njihov život, hodati među biljkama kao među prijateljima. Biljke su zaista veza između svemira i života. Kako mitovi kažu, čovjek je vječno težio doseći vatru Sunca, pa ju je i ukrao i za to bio kažnjen, a biljke su preko svoga zelenila tu vatru već odavno prije povukle - one su prava veza između neba i zemlje.

- Znamo da biljke osjećaju. Je li dokazano da komuniciraju međusobno?

- Biljke su živa bića, i to je očito na svakom koraku. Mi s njima ne možemo komunicirati, ali one komuniciraju. Recimo, čupavac, ima ga i u Puli, ima krasan veliki cvijet koji se ljeti rascvade da bi primamio kakvog leptira ili bumbara da ga oprasi, ali čim pred kisu počne prva rosa, odmah zatvori latice da mu vla-ga ne smoći pelud. Vidite tu osjetljivost! Ili, recimo, skupina biljaka koju zovemo usnače, ima posebno građene cvjetove, a postoje i posebni kukci koji ih mogu oprasiti. Još se pitamo kako je do toga došlo da se obje vrste pojave u isto vrijeme.

- Što bismo mogli naučiti od biljaka?

- Priroda je okrutna i ne smijemo je slijediti, ali od nje valja učiti. Recimo, borovi imaju jednospolne rasplodne organe, muške i ženske češere na jednom stablu, pa prašnici kako ne znaju gdje su češeri, proizvode goleme količine peluda. Zato u šumama bora hodamo po čitavim sagovima peluda, a u peludu je sačuvana kompletna nasljedna tvar, dakle milijuni godina koje je priroda ugradila u jedan život. Kad je priroda uvidjela da je to prevelik trošak i shvatila pogrešku, razvila je cvijet sa sedam-osam prašnika i dala ga kukcima da ga oprasuju. Na kraju je stigla do glavočika koje u jednoj glavici imaju 50-ak cvjetova koje kukac nađe na jednom mjestu. Od prirode možemo naučiti kako obaviti posao sa što manje napora, ne bez motike, ali lakše. Cvijet nas može poučiti i o estetici. Boje su na cvjetu uvijek tako skladno složene da se nikad ne događa da jedna boja strši.

Dr. Ivan Šugar sa suprugom u Puli

BARBANSKE AKTUALNOSTI

Rekonstrukcija vodovodne mreže u Barbanu

Akција мјештана Bateli - izgradnja autobusне чекаонице

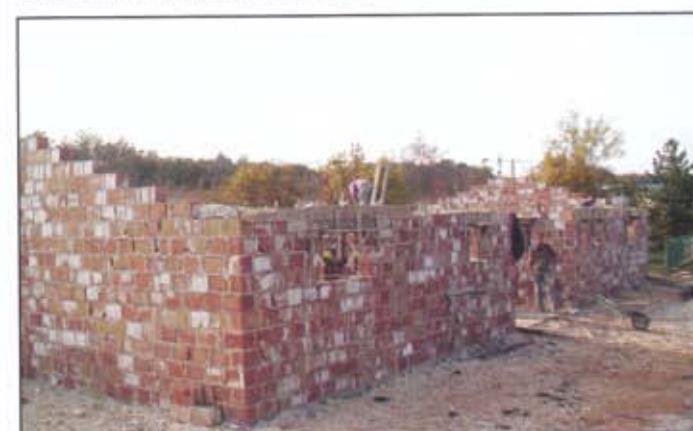
Izgradnja nove osnovne škole u Barbanu

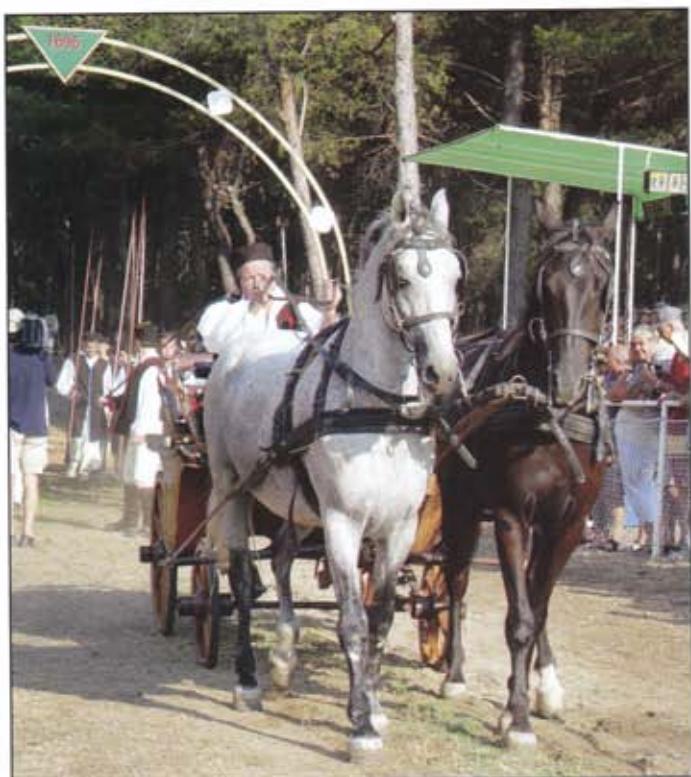
Akција младих мјештана Bateli, Rebici i Dobrani - oslikani kontejner

Nadogradeni dječji vrtić u Barbanu

Terenacija nove sulačionice na nogometnom igralištu u Barbanu

Са отварања овогодишње Трке на претенар

Ministar Davorko Vidović, načelnik Denis Kontošić i župan Mestne občine Nova Gorica, Mirko Brulc, na svečanoj sjednici OV.

POSJETE MINISTARA i GRADONAČELNIKA tijekom 2003. god.:

TONINO PICULA - ministar vanjskih poslova RH - 26.07.

DAVORKO VIDOVIC - ministar rada i socijalne skrbi RH - 17.08.

MIRKO BRULC - župan Nove Gorice (Republika Slovenija)

MARTIN GERLACH - gradonačelnik Walheima (Njemačka) - 01.10.

JAVNA PRIZNANJA OPĆINE BARBAN za 2003. godinu dodjeljena uz Dan Općine Barban - 06.12.2003.g.

MILIO BULIĆ - Nagrada Općine Barban
SERGIO BULIAN - Nagrada Općine Barban
TRGOMETAL d.o.o. Sutivanac - Nagrada
Općine Barban.

Sa svečane sjednice u Općini Barban - potpisivanje Povelje o prijateljstvu i suradnji sa Mestnom občinom Nova Gorica, 17.08.2003

POVELJE O PRIJATELJSTVU I SURADNJI Općine Barban potpisane su u 2003. god. sa slijedećim općinama:

OPĆINA MATULJI (Primorsko-goranska županija) - 30.04.

OPĆINA NIJEMCI (Vukovarsko-srijemska županija) - 15.05.

Mestna občina NOVA GORICA (Republika Slovenija) - 17.08.

Posjet ministra Tonina Picule Općini Barban

A ča kadi...?

U Puljanci!
vero u butigah
u Barbanu i Orihi

OD 04.12.03. POSJETITE PULJANKIN
OBNOVLJENI SUPERMARKET VERUDA

RAZGOVOR: SILVIO UČKAR, 21-GODIŠNJI SLAVODOBITNIK TRKE NA PRSTENAC KOJA SE LJETOS PRVI PUT PRODUŽILA NA ŠEST KRUGOVA I TRI PIPETAVANJA

ČAST JE JAHATI TRKU

Oko mene u Barbanu uvijek se znalo za konje i Trku

Oduvijek sam volio životinje, posebno konje, ali ih doma nemamo gdje držati. Tri godine sam jahao na posuđenim konjima, a ove sam godine prvi put imao posuđenog konja, ali u svojoj štali. Prvi sam put ozbiljno trenirao prije trke, i sebe i konja, i urođilo je plodom

- Velik je ponos pobijediti na Trci na prstenac, nije to mala stvar. Svim je Barbancima čast jahati Trku. Kao dječak sam se pentrao na konje, jahao bez sedla, oko mene u Barbanu uvijek se znalo za konje i Trku. Tri godine sam za redom bio najmlađi jahač, a ove me je godine za par mjeseci pretekao Andrei Kancelar.

Priča to slavodobitnik zadnje Trke na prstenac, 21-godišnji Silvio Učkar iz poznate barbarske obitelji - njegovi bratci, prvi zrmani, Mario i Maurizio već godinama sudjeluju u Trci na prstenac, a Mario je i dvostruki slavodobitnik. Silvio mu je bio kopljonoš od svoje 14-15 godine, a ovo mu je četvrta godina kako i sam "napada" prstenac. Jednom je osvojio treće mjesto, a ove godine do samog kraja nije bio baš neki favorit.

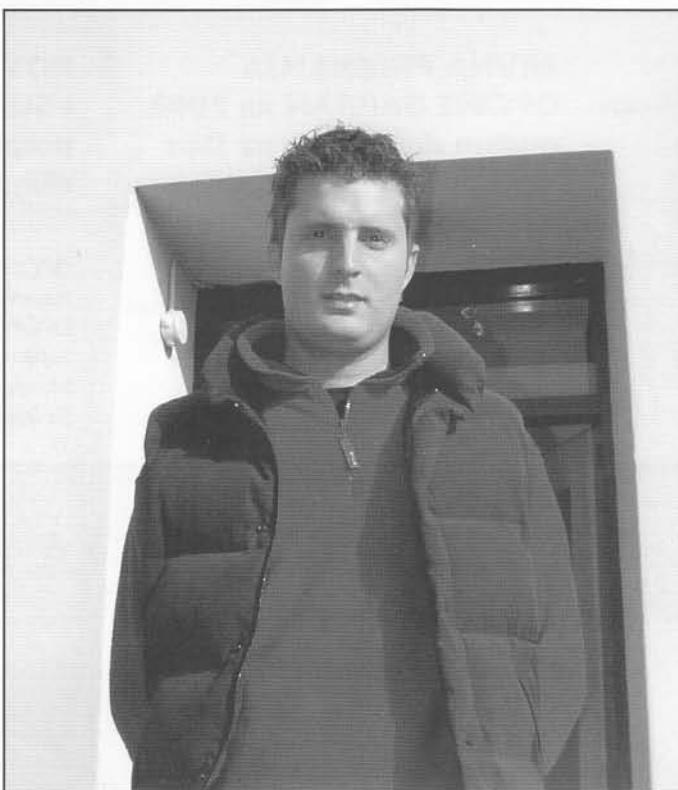
Nikad tako napeta trka

- Oduvijek sam volio životinje, posebno konje, ali ih doma nemamo gdje držati. Tri godine sam jahao na posuđenim konjima, a ove sam godine prvi put imao posuđenog konja, ali u svojoj štali. Prvi sam put ozbiljno trenirao prije trke, i sebe i konja, i urođilo je plodom. Turističke su nam trke bile odlični treninzi, tada sam slabo gađao, bilo mi je važnije raditi s konjem, uhodati ga, da ide po sredini staze. Zato sam s još četvoricom morao proći kvalifikacije, dok su se ostali direktno plasirali na Trku. I na kvalifikacijama je bilo napeto, trčali smo tri puta i dvojica su trebala ispasti. Mario i ja isli smo na pripretanje, pa mi je on ustupio svoje mjesto.

Na samoj Trci prvi sam
krug sve fulao, prošao sam skroz
s lijeve strane prstenga, konj mi
se poplašio. Drugi krug sam
pogodio u sridu i plasirao se u
treći. Tada sam pogodio pola i
opet isao na pripetavanje. Dosad
se favorit znao već u drugom
krugu, s trećim bi sve bilo
riješeno, a ove godine u trećem
smo kruagu nas petorica imali

Idealno bi bilo imati svog konja

Kobilu Evu s kojom je osvojio titulu slavodobitnika posudio je od svog prijatelja Mauricija Damijanića iz Žminja, nekoliko mjeseci prije trke, i puno je u nju uložio. Trebalo ju je potkovati,

šanse pobijediti. U petom krugu ostali smo samo Goran Špada i ja, konji su na startu bili nestasni, bilo je napeto. Šesti je krug prestudio - sjeća se Silvio Trke koju će i ostali Barbanci i njihovi vjerni gosti pamtitи po silnoj napetosti. Šest krugova s tri dodatna pripetavanja, što se nikad dosada nije dogodilo, "odvukla" su Trku sve do mrača.

- U malo krugova ne
stigneš pokazati što znaš, konj se
ni ne privikne. Bilo je jako napeto,
trebalo je ostati smirenih živaca,
najgore je bilo čekati na startu da
krenemo. Goran Špada i ja četiri
puta smo imali isti broj punata -
kaže Silvio.

kupiti opremu, čistiti i hraniti.

- Konje treba od malih nogu učiti na Trku. Idealno bi bilo imati svog konja, u svojoj štali, i trenirati cijelu godine, kad god želiš i koliko god možeš - kaže Silvio, trenutno nezaposleni tehničar za elektroniku. Dodaje da bi se na turističkim trkama u turističkim gradovima moglo zaraditi, ali u Barbanu je turizam još u povojima. Na pitanje ima li prijedloga kako poboljšati Trku na prstenac, mladi slavodobitnik kaže:

- Turističke trke dobra su promidžba za mjesto - jer i u Hrvatskoj a kamoli u inozemstvu mnogi još ne znaju za nas - a i odlična su prilika za treninge ja- hača i konja. Puno prije trke tre-

Turističke Trke na prstenac

Prvi put ove godine u Barbanu su održavane turističke Trke na prstenac. Pet trka organiziranih svake srijede od sredine srpnja do sredine kolovoza posjetilo je ukupno 500-600 turista, a dovodile su ih sve jače agencije od Opatije do Umaga koje prodaju kulturne programe na području Istre, predvodene münchenskim I.D. Riva Toursom. Dok se na barbanskom Gradišću turistima predstavljala Trka na prstenac, na mjesnoj Placi, uz domaću gastro ponudu i izvorne istarske suvenire, goste su zabavljali porečki turistički animatori, folkloraši iz KUD-a Barban te skupina Anelidi.

- Turističke trke bile su pun pogodak. Tih je srijeda barbanska Placa turistički oživjela, program je privukao i domaće stanovništvo. U početku smo bili nezadovoljni brojem posjetitelja koje su nam dovodile agencije. Izračunali smo da bi trka bila rentabilna, da je potrebno dovesti 200-tinjak turista, ali mnogi kažu da je i tih stotina posjetitelja po jednoj trci dobar broj za jedan novi kulturni program - kaže Branko Blažina, predsjednik Društva

balo bi početi s pripremama i treninzima, na sastancima sve na vrijeme dogovoriti, kome fali nošnja, kome kopljé... Koliko znam, sinjski se alkari puno rani-je počnu pripremati i ne smiju izostati ni s jednog treninga. Trebali bismo izraditi pravilnik o ulasku u trku, poboljšati pravila Trke i strogo ih se pridržavati. Mislim da bi sudionike trebalo ocjenjivati i prema drugim karakteristikama, ne samo po uspješnosti u gađanju, već i po brzini, po držanju na konju, ponašanju konja, po cijelokupnoj slici jahača i konja - predlaže Silvio Učkar, sretan što si je do-godine osigurao izravan ulazak u Trku.

trgo metal

**EXPORT-IMPORT, PROIZVODNJA POLJOPRIVREDNE OPREME, IZRADA I MONTAŽA METALNIH KONSTRUKCIJA
I TRGOVINA D.O.O. - SUTIVANAC**

Gorica 11b - 52341 Žminj * tel./fax: 052/567 209
www.trgometal.net * e-mail: trgometal@pu.hinet.hr

Proizvodnja poljoprivredne opreme
(traktorske freze, prikolice sa kiperom i bez)

Usluge autodizalice 30t i 70t

Usluge samohodne platforme do 23 m visine

Maloprodaja elektromaterijala i
kućanskih aparata u Žminju - tel.: 052/846 387

Sričan Božić i Novo 2004. lito

TRGOVINA MJEŠOVITE ROBE

- ZASTUPSTVO ZA STIHL

VIKING UREĐAJE

- SJEMENSKA ROBA

- GNOJIVA

- BOJE I LAKOVI

- ŽELJEZARIJA

Tel./fax: (052) 567-624
382-217
382-218

*Sričan Božić
i Novo 2004. lito*

Prodavaona:
Barban 9
52207 BARBAN

AUTO SERVIS FILIPOVIĆ

**Specijalizirani OPEL servis
Originalni OPEL rezervni dijelovi**

Auto-mehanika

Prodaja auto guma

Auto-elektrika

Vučna služba :
od 0 - 24
gsm:
091 512 79 19

Dijagnostička oprema

**Autodijelovi, autopresvlake,
autokozmetika, (za sve vrste vozila)
Rezervni dijelovi, servis i popravak svih
vrsta traktora i poljoprivredne mehanizacije.**

Frkeći 41b, 52207 Barban

tel.: 052 / 567-191, fax: 052 / 567-782, gsm: 098 219 359

www.pro-network.hr

KVARANTA

STROJNA OBRADA MOTORA I TRGOVINA REZERVnim DIJELOVIMA

BARBAN, Melnica 13a

tel. 052 / 567 421, gsm 098 / 421 781

STROJNA OBRADA MOTORA

Mercedes-Benz VOLKSWAGEN
OPEL, FIAT, FORD, ...

IMT IMR Perkins
Motori

MASSEY FERGUSON

LOMBARDINI

intermotor
LOMBARDINI
SLANZI

ACME
motori

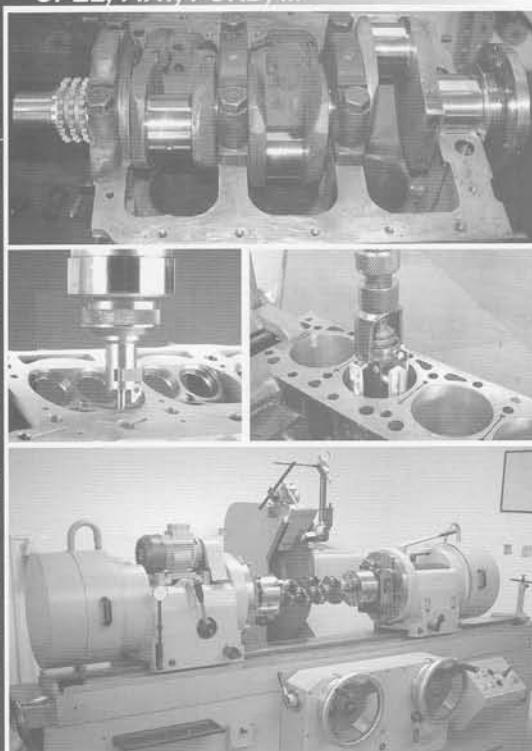
CJENIK AKUMULATORA

12V/45 Ah	219,00 kn
12V/60 Ah	289,00 kn
12V/70 Ah	339,00 kn
12V/80 Ah	389,00 kn
12V/100 Ah	489,00 kn
12V/125 Ah	629,00 kn
12V/135 Ah	679,00 kn
12V/135 AH (visoka)	779,00 kn
12V/150 Ah	759,00 kn
12V/190 Ah	879,00 kn
12V/220 Ah	1.059,00 kn

PRODAJA TRAKTORSKIH GUMA, AUTOGUMA I AMORTIZERA

TRGOVINA REZERVnim DIJELOVIMA

Bravarski-tokarski obrt
VIKTOR

vl. Viktor Roce

proizvodnja metalnih konstrukcija i građevinske bravarije od metala

proizvodnja cisterni, rezervoara i sl. posuda od metala

opcí mehanički radovi - tokarenje, struganje, brušenje predmeta od metala

Gorica 9, SUTIVANAC, 52341 ŽMINJ
Tel./fax: 052/567 180
Radiona: 052/567 095
gsm.: 091/517 4703

Sričan Božić i Novo 2004. lito

TEHNOLINE
Vi. Mladen Draguzet, Draguzeti bb
Tel: 052 / 383 - 666
GSM: 098 / 254 - 098

Sastavljamo računala prema Vašim željama, zahtjevima i mogućnostima, kompletna ponuda informatičke i uredske opreme...

POKLON: 30 DANA BESPLATNOG INTERNETA ZA SVAKOG KUPCA !!

NEC i HP Compaq prijenosna računala, kompletna paleta proizvoda Canon, Panasonic...telefaksi, telefoni...

Prvi PC WEB SHOP na našem području...posjetite nas na internetu !

WWW.TEHNOLINE.COM

Garancija na računala i komponente do 3 godine !

Dostava na kućnu adresu i kratka obuka u radu uz svaku kupljeno računalo !

Pružamo usluge servisiranja i održavanja računala !

Izrada računalnih mreža i još puno toga....vaši problemi nama su izazov !!

MI PRODAJEMO VAMA KAO DA KUPUJEMO ZA SEBE !

Prodaja Karcher Mini-Wash-a, plinski grijači, pročistači i ovlaživači zraka, klima uređaji...

KÄRCHER

UGOSTITELJSKO - TRGOVAČKI OBRT

Quellis

Barban 67
52207 BARBAN
telefon: (052) 567 632

Sričan Božić i Novo 2004. lito

PV STUDIO d.o.o.

ZA PROJEKTIRANJE I INŽENJERING

Peresiji 14, SVETVINČENAT
tel.: 052 / 560 026

*Sričan Božić
i Novo 2004. lito*

Vrši usluge:
projektiranja,
konzaltinga i
inženjeringa
za stambene i
poslovne zgrade

Fermal

Sričan Božić i Novo 2004. lito

Poduzeće za pogrebne usluge, transport, trgovinu i cvjećarna d.o.o.
vl. Mladen i Nedjeljka Filipović * Frkeči 48, Barban
tel./fax: 052/567-133, 567-477
gsm: 098 219-188 * mobitel: 099 484-990

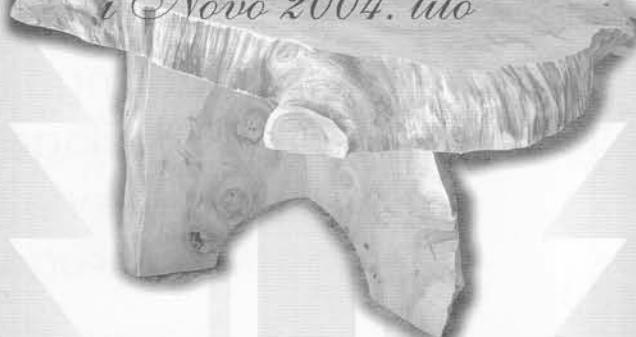
KLEN

d.o.o. - BARBAN

Beloči 6
52207 BARBAN

tel./fax: (052) 580 290
gsm: 098 420 555

Sričan Božić
i Novo 2004. lito

Da Štefania

Sričan Božić
i Novo 2004. lito

Seljačko domaćinstvo

"Da Štefania"
Draguzeti - Barban

V. Nadira Osip
Mob.: 098 420 501

Sričan Božić i Novo 2004. lito

Grazzia

Draguzeti 1, Barban

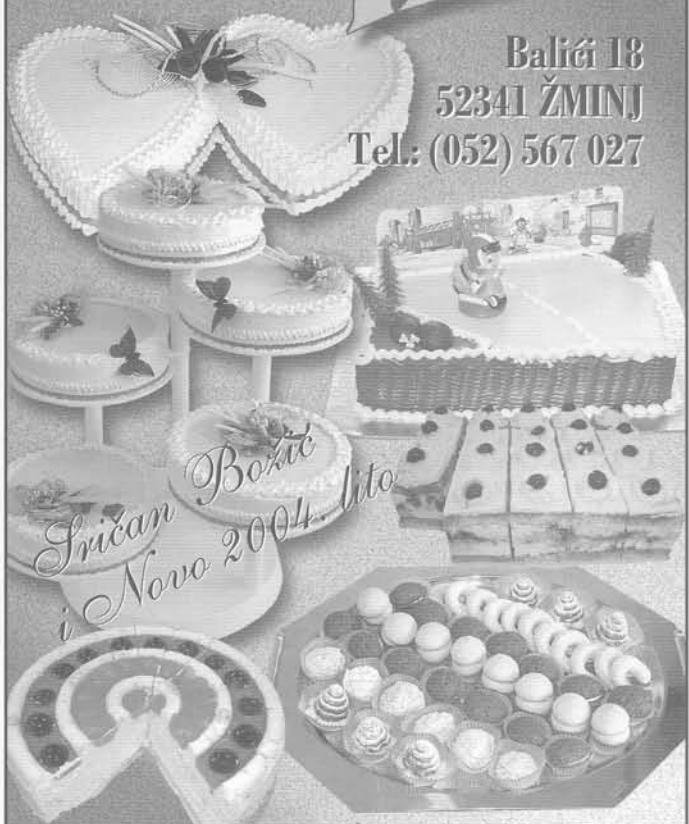
TRGOVINA MJEŠOVITOM ROBOM
prehrana, drogerija, kućne potrepštine, odjeća, igračke ...

PRODAJA I MONTAŽA GUMA
sve na jednom mjestu
Mogućnost plaćanja na više rata. Iznos preko 200,00 kn
možete platiti na odgodu od 60 dana
tel.: 567-350, 567-783 * gsm: 098 - 219 670

KOLAČI I TORTE
ZA SVE PRIGODE

Balići 18
52341 ŽMINJ
Tel.: (052) 567 027

**LJEKARNA VALUN
depo BARBAN**

tel.: 052 / 393 470

RADNO VRIJEME:
ponedjeljak, utorak srijeda: od 8 do 15 sati
četvrtak: od 13 do 20 sati
subota: od 8 do 12 sati

**SRETAN BOŽIĆ I NOVU 2004. GODINU
punu zdravlja, sreće i veselja želi svima
osoblje ljekarne VALUN**

TRG ALEN

Sričan Božić i Novo 2004. lito

**Trgovina na veliko i malo
MJEŠOVITA ROBA I
TRGOVINA AUTODIJELOVA**

Camlići 19, BARBAN
tel./fax: 052 / 567 152
gsm: 091 - 56 16 829

ICON
d.o.o.

PODUZEĆE ZA PROJEKTIRANJE, KONZALTING,
INŽENJERING, RAZVOJNO-ISTRAŽIVAČKI RAD d.o.o.

I. Mažuranića 36, 52210 Rovinj, tel./fax: 052 / 813 000

Sričan Božić i Novo 2004. lito

VETING
d.o.o. Barban

TINO VERBANAC
dipl. ing. geod.

Sričan Božić i Novo 2004. lito

52207 Barban
Barban 136

Tel.: 052 / 567 770
091 537 87 19

Sričan Božić i Novo 2004. lito

Koncesionar za Općinu Barban

TRAMUNTANA d.o.o. - MARČANA ISPUMPAVANJE SEPTIČKIH JAMA

Marčana 99, gsm: 098 - 335 725

BAJUN

Obrt za projektiranje, proizvodnju i popravak aparata za zavarivanje
Vl. Cvitić Miloš, dipl.ing.el.
Sutivanac - Cvitići 5,
52341 Žminj, ISTRA
Tel.: ++385 52 567 011
GSM: ++385 98 367 011
Fax: ++385 52 383 873
E-mail: bajun@pu.htnet.hr

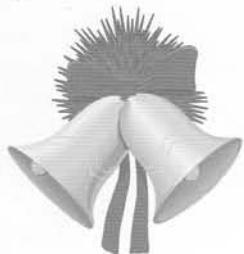
- projektiranje i proizvodnja aparata za REL, TIG, MIG i SPOT zavarivanje te aparata za PLAZMA rezanje
- prodaja polovnih aparata za zavarivanje
- servis svih vrsta aparata za zavarivanje i rezanje
- prodaja rezervnih dijelova i potrošnog materijala
- projektiranje i izrada transformatora i prigušnica

*Sričan Božić i
Novo 2004. lito*

Općinsko vijeće Općine Barban

*Sretan Božić i
Nova 2004. godina*

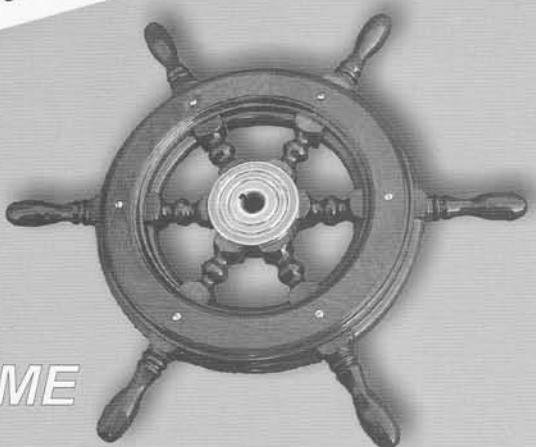

ŽELIZAR

SPECIJALIZIRANA RADIONICA ZA PROIZVODNJI INOX OPREME
ŽELISKI 1/D, 52207 BARBAN, TEL.: 052 / 567 333, FAX: 567 273

NAVIGO 2000

TRGOVINA NAUTIČKE OPREME

Trg 1. Istarske brigade 7, PULA

tel.: 052/ 500 500, fax: 052/ 500 766, tel/fax: 052/ 210 381

e-mail:navigo.2000@pu.htnet.hr

DE CONTE

